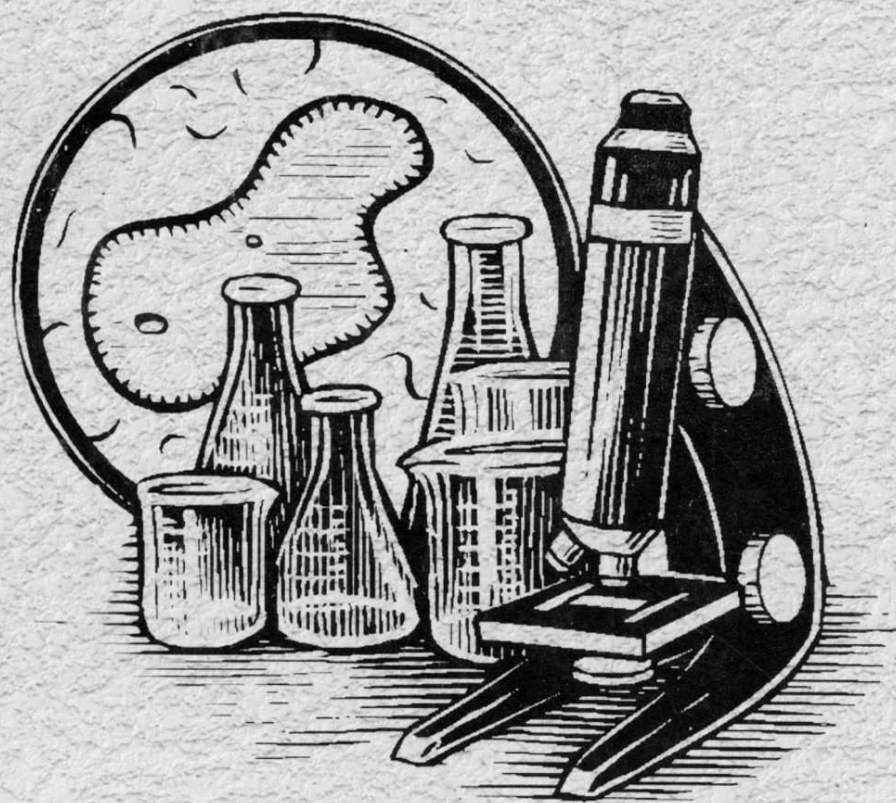

579
Р64

Міністерство охорони здоров'я України
Буковинська державна медична академія

РОЗВИТОК САНІТАРНОЇ МІКРОБІОЛОГІЇ В УКРАЇНІ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
наукової конференції,
присвяченої 100-річчю з дня
народження професора
КАЛИНИ Георгія Платоновича
м. Чернівці, 17 травня 2002 року

м. Чернівці
2002

МІКРОБІОЛОГІЧНЕ ПІДГРУНТЯ КЛІНІЧНИХ ПРОЯВІВ ЦИТОСТАТИЧНОГО ДИСБАКТЕРІОЗУ

Сидорчук І.Й., Станкевич В.В., Сенютович Р.В.,

Олійник Е.В., Чумак Д.А., Гусак В.В.

Буковинська державна медична академія, м. Чернівці

В літературі недостатньо дослідженні паралельні зміни видового складу мікрофлори вмісту тонкої та товстої кишки, мукозної мікрофлори та популяційного рівня мікрофлори товстої та тонкої кишки після застосування цитостатичної терапії.

Метою наших досліджень було вивчення вказаних показників після проведеної хіміотерапії за схемою СМФ (циклофосфан, метотрексат, 5-фторурацил). Дослідження проведено у 40 щурів.

Вплив протипухлинних препаратів (схема СМФ) на видовий склад мукозної мікрофлори тонкої кишки

Введенням щурам ППІІ за схемою СМФ призвело до глибоких порушень мікро біоценозу слизової оболонки тонкої кишки за рахунок повної елімінації біфідобактерій, лактобактерій, ешерихій, бактероїдів, аеробних спороутворюючих стрептобацил, а також стафілококів. Лише у 30% тварин слизова оболонка тонкої кишки була колонізована бактероїдами і у 40% тварин – ешерихіями.

Вплив протипухлинних препаратів за схемою СМФ на популяційний рівень мукозної мікрофлори тонкої кишки

Слизова оболонка у дослідних білих щурів колонізована біфідобактеріями ($4,30 \pm 0,09$ lg КУО/г), лактобактеріями ($5,70 \pm 0,11$ lg КУО/г), бактероїдами ($6,12 \pm 0,1$ lg КУО/г), аеробними спороутворюючими стрептобацилами ($6,58 \pm 0,14$ lg КУО/г), ешерихіями ($5,01 \pm 0,09$ lg КУО/г).

Введення тваринами ППП призводить до повної елімінації мікроорганізмів, за винятком бактероїдів ($3,52 \pm 0,24$ lg КУО/г).

Вплив протипухлинних препаратів за схемою СМФ на видовий склад мукозної мікрофлори товстої кишки

У всіх тварин контрольної групи мукозна мікрофлора товстої кишки (глікокалекс) представлена фізіологічно корисними анаеробними автохтонними мікроорганізмами: біфідобактеріями, лактобактеріями, Ешерихіями, бактероїдами, аеробними спороутворюючими стрептобацилами. Поряд з цим у 42,9% тварин зустрічаються ентерококи, у 14,3% - стафілококи.

Введення щурам ППП за схемою СМФ призвело до елімінації анаеробних автохтонних мікроорганізмів, а також ентерококів та стафілококів. У 60% тварин зникли Ешерихії, у 70% - бактероїди.

Вплив протипухлинних препаратів за схемою СМФ на популяційний рівень мікрофлори товстої кишки

Введення щурам ППП за схемою СМФ призводить до зниження кількості бактероїдів ($8,33 \pm 0,05$ lg КУО/г), пептококів ($8,05 \pm 0,03$ lg КУО/г), клостридій ($7,70 \pm 0,05$ lg КУО/г), ешерихій ($8,04 \pm 0,07$ lg КУО/г) та ентерококів ($8,04 \pm 0,05$ lg КУО/г). Анаеробні бактерії елімінуються повністю. Поряд з тим, на фоні зменшення фізіологічно корисних анаеробних та аеробних бактерій, у вмісті товстої кишки збільшується кількість факультативних ентеробактерій (протеїв) та настає контамінація порожнини товстої кишки умовно патогенними дріжджоподібними грибами роду *Candida* та бактеріями родів *Citrobacter* і *Staphylococcus*, які виявляються в порожнині товстої кишки у великих кількостях (від $5,34 \pm 0,16$ lg КУО/г до $8,04 \pm 0,05$ lg КУО/г).

Вплив протипухлинних препаратів за схемою СМФ на популяційний рівень мукозної мікрофлори товстої кишки

Основну захисну функцію в кишечнику відіграє мукозна мікрофлора, яка формує колонізаційну резистентність слизової оболонки. У тварин контрольної групи колонізаційну резистентність формують біфідобактерії ($5,48 \pm 0,13 \lg \text{ КУО/г}$), лактобактерії ($5,37 \pm 0,10 \lg \text{ КУО/г}$), бактероїди ($5,05 \pm 0,03 \lg \text{ КУО/г}$). Менше значення мають аеробні спороутворюючі стрептобацили ($4,47 \pm 0,18 \lg \text{ КУО/г}$), Ешерихії ($4,37 \pm 0,11 \lg \text{ КУО/г}$), ентерококи ($3,00 \lg \text{ КУО/г}$).

Застосування ППП призводить до глибоких змін у колонізаційній резистентності слизової оболонки товстої кишки. При цьому настає повна елімінація біфідобактерій, лактобактерій, аеробних спороутворюючих стрептобацил та ентерококів. На слизовій оболонці виявляються бактероїди ($2,72 \pm 0,05 \lg \text{ КУО/г}$) та Ешерихії ($3,51 \pm 0,14 \lg \text{ КУО/г}$).

Таким чином, одночасне введення щурам трьох цитостатичних препаратів циклофосфану, метотрексату та 5-фторурацилу призводить до вираженого дисбактеріозу тонкої та товстої кишки, що вимагає відповідної корекції в процесі лікування.